Р-7641
21
376

Управління СБУ
по Сумській області

Фильтрационное

ДЕЛО № 7868

Гладун
Анна
Назаровна

Начато: 2 марта 1945 г.
Окончено: 16 июля 1955 г.
На 3 листах

ДЕРЖАРХІВ
Сумської області
Р-7641
21
376

SZÓ

A MAGYAR HADIFOGLYOK LAPJA A SZOVJETUNIÓBAN

1946 október 1

J. V. VÁLASZA

unday Times" moszkvai tudósitója n Sztálinhoz intézett kérdésére

Kérdés: Mi az Ön véleménye azzal a váddal kapcsolatban, hogy a nyugateurópai kommunista pártok politikáját „Moszkva diktálja"?

Felelet: Ezt a vádat, amelyet Hitler-Göbbels csődötmondott fegyvertárából kölcsönöztek, képtelenségnek tartom.

Kérdés: Hisz-e Ön a fennálló ideológiai ellentétek dacára is a Szovjetunió és a nyugati demokráciák barátságos és tartós együttműködésének lehetőségében és abban a két rendszer közötti „barátságos versenyben", amiről Wallace tett említést beszédében?

Felelet: Föltétlenül hiszek.

Kérdés: Az angol munkáspárti küldöttség ittartózkodása alatt Ön, amennyire megértettem, azon meggyőződését fejezte ki, hogy a Szovjetunió és Nagy-Britannia között lehetséges a barátságos viszony. Mi segitené elő az ilyen viszony megteremtését, mely az angol nép széles tömegeinek oly hő vágyát képezi?

Felelet: Én valóban meg vagyok győződve a Szovjetunió és Nagy-Britannia közötti barátságos viszony lehetőségéről. Az ez államok közötti politikai, kereskedelmi és kulturkapcsolatok megszilárditása jelentékenyen előmozditaná ilyen viszony megteremtését.

Kérdés: Életbevágó fontosságunak tartja-e Ön a jövendő béke szempontjából, hogy az összes amerikai csapatokat a legrövidebb időn belül kivonják Kináből?

Felelet: Igen, annak tartom.

Kérdés: A békét fenyegető egyik legnagyobb veszélynek tartja-e azt, hogy az atombomba ténylegesen az Amerikai Egyesült Államok kizárólagos birtokában van?

Felelet: Az atombombát nem tartom olyan komoly erőnek, mint amilyennek egyes politikai tényezők vélik. Az atombombák a gyenge idegzetüek elrettentésére vannak szánva, de ezek nem dönthetik el a háboru sorsát, mert ehhez az atombomba egyáltalán nem elégséges. Az atombomba titkának kizárólagos birtoklása természetesen veszélyt rejt magában, de ennek legalább is két ellenszere van: az egyik az, hogy az atombomba kizárólagos birtoklása nem tarthat sokáig; a másik az, hogy az atombomba alkalmazását be fogják tiltani.

Kérdés: Gondolja-e Ön, hogy a Szovjetuniónak a kommunizmus irányában való továbbhaladása folytán a külvilággal való békés együttműködés lehetősége — amennyiben ez a Szovjetuniót illeti — nem fog csökkenni? Lehetséges-e a „kommunizmus egy országban"?

Felelet: Nem kételkedem abban, hogy a békés együttműködés lehetőségei nemcsak, hogy nem csökkennek, hanem még fokozódhatnak is.

A „kommunizmus egy országban" teljesen lehetséges, különösen olyan országban, mint a Szovjetunió.

...li vélemények ...n válaszáról

...musz Sztálin hisz a Szovjetunió és a nyugati demokrácia békés együttműködé-

A pénz-stabilizáció eredményei

Emelkednek az állami bevételek

Az infláció alatt arról panaszkodtak a gyárosok, hogy a jóvátételi termelés nem

A NÉPEK AJÁNDÉKA SZTÁLINNAK

A Gorkij uccában, amely Moszkva egyik legszebb uccája, áll egy ódon oszlopos ház. Naponta emberek ezrei látogatják. Amott egy idősebb munkásruhájú ember kisfiát kézenfogva átvág az uttesten a ház irányába. Lassan, kényelmesen lépeget a lépcsőkön felnek egy tarkaruhás asszony, kinek fényló, ferdevágásu szeme és barna arcbőre elárulja délvidéki származását. Amint tetszelegve és kissé megilletődve körülnéz, meglátszik rajta, hogy először jár Moszkvában. Számára itt minden csodálatosan szép és ujszerü. Szibériából érkezett szövetkezeti ügyesbajos dolgainak elintézésére két kolhózista. Mielőtt hazaindulnak, ők is meg akarják nézni ezt a házat, mely nem más, mint egy muzeum, amelyben a Sztálinnak juttatott ajándékokból rendeztek kiállitást.

A vezér iránti szeretet

Szavakkal sohasem lehetne oly beszédesen kifejezni a szovjet nép Sztálin iránt megnyilvánuló szeretetét, mint ezekkel a szerény ajándékokkal, melyeket a kolhózok, üzemek és egyes emberek juttattak el nagy vezérükhöz.

Az üvegszekrényben irókészlet, amelyet egy moszkvai asszony, P. T. Szemjonova ajándékozott Sztálinnak. A készlet csodálatos mintázatu üveggyöngyökkel van kirakva. Készitője hadirokkant, mindkét keze hiányzik: **e bámulatraméltó munkát lábujjai segitségével készitette.** Lehetetlen meghatódás nélkül elhaladni e megkapó ajándék mellett.

Sok volna felsorolni valamennyi kiállitott tárgyat. Egyik szebb, mint a másik. Bármelyikre téved a néző tekintete, mindegyiken rajta van a lelkes munka bélyege, minden egyes darab olyan odaadással, olyan lelkesedéssel és szeretettel készült, ahogyan csak a legkedvesebb, legközvetlenebb ember számára készülhetett. Előttünk egy mandolin, amelyet egy ostehetség, a vinnicai kerületben fekvő vityevkai „Sztálin kolhóz“ tagja, P. Krivorucskó készitett. A hangszer felületén a következő berakott szöveg olvasható: „A virágzó, örömteljes életért“. Szivből jövő köszönetet fejez ki ez a néhány egyszerü szó...

A Szovjetunió területe sokezer kilométer és nincs benne egyetlen zug sem, ahol ne ünnepelnék Sztálint. A kiállitáson az ország legkülönbözőbb, legtávolabbi részeiből gyültek össze az ajándékok. Üzbekisztánból, Buharából aranynyal himzett „tyubatyejkát“ (kis sapka) és káprázatos himzésü keleti motivumokkal diszitett köpenyt küldtek. Bjelorussziából művészi kiállitásu ládát hoztak, amely különböző fafajták sok tizezernyi darabkáiból összeállitott berakással készült. A sarkvidéki Csukotka félsziget lakói rozmáragyarral kedveskedtek Sztálinnak, melyen művészi faragások mondabeli alakokat ábrázolnak. Kabakcsiból gyönyörü, kis dobozon — irja az őrmester — nincs ugyan arany és drágakő, de benne van az orosz katona kimerithetetlen szeretete, eszményképe, Sztálin generálisszimusz iránt. Mi is lehetne meggyőzőbb, mint ezek az egyszerü szavak!

Az uj gépek modelljei, szobrok, rajzok, szőnyegek, himzések — mind a szovjet nép sikerét tükrözi vissza a tehnika, tudomány és kultura terén; a szovjet emberek arra törekednek, hogy megmutassák vezérüknek: megosztják vele örömüket, beavatják őt terveikbe. A kolomeai munkások uj tipusu mozdonyt épitettek, melynek a „Győzelem“ nevet adták. Modellje a kiállitáson látható. Iványov mérnök feltalálta a pantográf-készüléket. E készülék segitségével Lenin és Sztálin kicsinyitett arcképét. A képek mindössze 3 századnégyzetcm helyet foglalnak el s igy csak mikroszkop segitségével láthatók. Szabad szemmel csak parányi pöttynek látszanak.

Külföldi barátok ajándékai

Elszakithatatlan kötelékek füzik a szovjetunió vezérét a világ népeinek millióihoz. Nemcsak az ország népei, hanem az ország határán tul fekvő államok népei is szeretettel viseltetnek iránta. A külföld ajándékai különösen a második világháboru alatt szaporodtak meg. 1942-ben, amikor az egész világot bámulatba ejtette a sztálingrádi fényes győzelem, az északamerikai indián törzsek 27 főnöke tanácskozásra ült össze s ekkor Sztálint tiszteletbeli törzsfőnöknek választották. Egy sastollból és structollból készült hadifejdiszt küldtek ajándékba. Ezzel az ajándékkal egy teremben őrzik egy másik indián törzs ajándékát, egy „békepipát“.

Sztálin, a haladó emberiség által elismert érdemei jelképéül, Delhiből (India) egy „csodatevő rizsszemet“ kapott. Üvegcsőben egy rizsszem van elhelyezve, melyen mikroszkop alatt a következő kezdetü szöveg olvasható: „Oh Isten, adj a Szovjetunió szeretett, dicső vezérének, Sztálinnak, hoszu, sikerekben gazdag és boldogságban bővelkedő életet...“ Erre a parányi rizsszemre vésett ima és üzenet 382 irásjelből áll! A francia Pincousse doktor gyüjteményének legértékesebb darabjait: Krüger elnöknek, a burok szabadságharcos vezérének kézelőgombjait küldte el ajándékba. Kaliforniából egy karkötőt küldtek, amelyet Annenkov, a nagy forradalmár bilincsének egy darabjából készitettek. Sok ajándék érkezett a szláv népektől is. A jugoszlávok egy zsákmányolt puskát és fekete-piros partizánsapkát küldtek. A csehszlovákok a „Bren“ golyszóró modelljét, melyet egy az emigrációban alapitott gyárban készitettek.

A kiállitás csodás termeit magasztos érzéssel hagyjuk el. Akaratlanul is emlékezetünkbe vésődik az a kis vers, me-

PUS

Puskin é magyar

A Bibliotheca kétn
orosz könyv jelent
két kiasszikusának,
nak egy-egy elbes
orosz irodalom jelle
müfajt képviselnek,
stilus és az á
mestereinek sikerü
ság határait áttör
ban egyesülnie kel
nek és a novella sü
letek élességének
zásnak.

Ez a két elbeszélés
hagyományait kép
lógiai eszközökkel,
kör ábrázolásával é
a részletek arány
hanem a társadalmi
lésével nyit széles

Puskin elbeszélése
vidéki kishivatalno
mutatja meg a cár
kasztrendszerében.
ténést átszövő rész
lognak a kor jelle
Oroszország életéne
a XIX. század ele
szállt volna ki abba
ba, hogy a pozitiv
nyos eszközeivel kis
légkörét — a se a
gosabb és áttekin
Puskin regénye.

A kétnyelvü könyv
rabja „Ilja gyermek
lése. A gyermekkor-

470

Протокол допроса

1946 года февраля 5 дня, я пом опер. упол. Смеловского ронкВД Серш. Кузьменко допросил гр-нку Гладун Анна Назаровна 1924 года рождения, уроженка и житель с. Смелое Смеловского района, Сумской области, украинка б/п. образование 7 классов, соц. происхождение скрестьян. бедняков не замужня, колхозница, со слов не судимая.

По ст 89 УК УССР предупреждена Гладун

Вопрос: Где жили и чем занимались до отечественной войны?

Ответ: Проживала в с. Смелое и училась в школе до начала военных действий.

Во время оккупации немцами Смеловского района я проживала в с. Смелое и работала в обчыне по рядовым работам.

Вопрос: Когда и при каких обстоятельствах вы попали в германию и чем там занимались?

Ответ: 11 сентября 1942 года меня насильно угнали в германию г. Кросен и работала в хозяина 2 месяца по с/хозяй. За тем меня отправили в с. Кимендорф и работала в хозяина 10 месяцов, за тем меня отправили в с. Лейтерсдорф работала до освобождения.

1 февраля 1945 года меня освободили войска Красной Армии и направили на сборный пункт г. Ромбертово (польша)

Гладун

Здесь я проходила проверечно фильтра
ционну комиссию и меня направили
в г. Брест-Литовск с этого
города меня направили домой
прибила в с. Смелое 23 февраля
1945 года.
За время моего пребывания в герма
нии арестам не подвергалась, а
также не вызивалась в другие
германские учреждения.
Больш дополнить нечем не могу
записано со слов моих верно
и мне прочтено. Гладун.

Допросил. П/о Упол. РОНКВД
Серж. К. Вышин

Справка

2

Гладун Анна Назаровна
1924 г. по учетам РОМЧБ
не значится.

Нач. РОМЧБ
капитан [signature] /Строшилов/

Справка

Гладун Анна Назаровна

1924 г. по учетам РОМВД

не значится

Нач. РОМВД

капитан сотр. (Эткинд).

12/XI 46 г.

Ramesh Chandra Mazumdar
C

Dr. Nalinaksha Dutt
Dr. Kalidas Nag
Dr. Suniti Kumar Chatterji

були використані всі машини і знаряддя.

Скошений хліб негайно зв'яжемо в снопи і складемо в копи, не припустимо розриву між косовицею і в'язанням.

Особливу увагу приділимо скиртуванню хлібів з тим, щоб скиртування закінчити не пізніше, як на 10—15 день після проведення косовиці.

Не пізніше, ніж на 5 день після початку косовиці, поставимо на обмолот всі наявні молотарки і закінчимо молотьбу не більше, як за 40 робочих днів.

Зразково підготуємося до хлібоздачі і закінчимо її в установлені урядом строки.

Повністю забезпечимо кожний колгосп і радгосп високоякісним насінням озимих і ярих культур з насінневих ділянок.

Ми зобов'язуємося організувати збиральні ро-

Промова тов. Г. Р. Нестеренка

(Голова колгоспу ім. 20-річчя Жовтня, Синівського району)

За час тимчасової окупації фашистські варвари знищили основні виробничі засоби нашої артілі. Вони угнали робочу худобу, спалили стандартні приміщення ферм, вивезли сільськогосподарський інвентар. Після визволення району від німецьких окупантів в артілі лишилося тільки 4 пари волів.

Натхнені блискучими перемогами Червоної Армії, колгоспники з великою енергією взялися

Промо

(Бригад

Після визвол
неволі наші ко
хнені блискучи
Червоної Армії,
отичним піднесен
відбудову артіл
ства. І вже в ми
моглися серйозн
мі бригади і л
високий урожай.

Моя бригада
з площі 327
нвому по 19
жай окремих ку
щий. Озимої пш

–45 тисяч крб.
ідпущених гро-
ка не освоєна.
ували! Зате за
онтори „освоїли“
ржавних коштів

енер т. Копитін
„проектували“,
проектів на май-
. А начальник
качов пояснює

к бігали і зараз
аємося, щоб нам
я для контори
подарств, але в
то не звертає
гає. Я вже надіс-
в Наркомзем.

надіслано багато.
сім забув, що
, а працювати
уже взятися за
чанської МТС,
прэсто в полі,
ка зовсім зруй-
и МТС гаражів.
, побачать світ
ими трудиться
контори?

П. Олесь.

якого любить людей на горищах і в підвалах, і говорить про них мешканцям розволочених палат: адже це також люди, ваші брати».

Достоєвський брав тоді участь у соціальній боротьбі на боці прогресивних сил того часу. Він був членом гуртка Петрашевського і в молодості жив ідеями утопічного соціалізму.

В 1849 році гурток Петрашевського був розгромлений. Достоєвський разом з іншими петрашевцями був засуджений до смертної кари, тільки в останню хвилину заміненої каторгою. Муки чекання смерті, потім чотири роки, які він провів в Омській каторжній в'язниці і 5 років відбуття покарання в дисциплінарному батальоні — все це наклало глибокий відбиток на світогляд письменника. Тяжкі умови каторжного побуту і тривалий відрив від

рухом пе
ти і Дост
ника слов
жах бурж
побудован
ся або ві
ленькі» л
тоєвський
рінками
любов'ю
завдаючи
по самод
татарськи
Прекрас
Достоєвськ
людської
переходи
ву назив
психологі
к

Що буде побудовано у В-Пис

У п'ятирічному плані відбудови Велико-Писарівського району велика увага буде приділена розвиткові місцевої промисловості і виробництву будівельних матеріалів. В 1946 році накреслено побудувати 10 цегельних заводів, які вироблятимуть понад 2 мілі-они штук цегли, 2 черепичних заводи, що даватимуть 150 тисяч

штук ви
ростуть
випуск
Запро
селах ра
турно-ос
лікарен
Будуть
в райо

всі деталі дороги і швидко писав рідним листи.

Коли закінчились чотирп місяці мого життя в Кіровобаді, — я знову виїхав на фронт в надії розшукати Самеда,

ми і уже
даш!» *) В
цьому ві
знайомої а
думав. Та

6

До Смілівського РОНКВД

від Гладун Ганни Назаровни

Заява

Прошу Вашого разгрешення приписати мене до жителів с Смілого. До цього часу я жила в цьому же селі. В час окупації нашого села, мене насильно було завербовано німецькими підлабузниками в германію де й пробула до цього часу. Коли наша Червона Армія освобонила нас, то я знову 23/II-45г прибула в свое рідне село.

Прошу невідказати.

2/III-45р

Гладун ?

Архивное № 7868

Пересмотрено в соответствии с приказом КГБ при СМ ССС № 00750 и оставлено для дальнейшего хранения в архив фонде секретного дело производства, со снятием с опера ивно-справочного учета проходящего лица.

Пересмотрел Игнатенко

Согласен:

Нач. 2 отд. УКГБ при СМ УССР по Сумской обл.

Подп. К

16 VII 1955 г.

Резников

НКВД СССР

Проверочно-фильтрационный пункт

Город Брест

Действительно по "1" марта 1945 г.

Видом на жительство служить не может

Фото-карточка

УДОСТОВЕРЕНИЕ

Выдано Гладун Анна Назаровна
(фамилия, имя, отчество)

года рождения 1924, место рождения с Смелы Сумская обл. Смелянского р-на

в том, что он по прибытии из Германии

с "18" февраля м-ца по "13" февраля м-ца 1945 г. содержался в Брестском проверочно-фильтрационном пункте НКВД СССР и следует к избранному месту жительства с Смелы Сумской обл. Смелянского р-на.
(указать точный адрес)

Удостоверение по приезде к месту жительства должно быть сдано в местный орган НКВД для получения вида на жительство.

Начальник проверочно-фильтрационного пункта

(подпись)

(печать)

Опрошена
Смеловским
ро НК гб 10/4-45 г.
(Ив. [illegible] г/б [illegible])

8

„УТВЕРЖДАЮ".
Пред. районной проверочно-фильтрационной комиссии [illegible]
„12/XI 1946 г.

Заключение

(ПО ФИЛЬТРАЦИОННОМУ ДЕЛУ)

гор. (село) Смелое
„11 ноября 1946 г.

Мы, члены проверочно-фильтрационной комиссии при Смеловском РОНКВД, Сумской области, рассмотрев фильтрационное дело на репатриированного советского гражданина,

Гладун Анна Назаровна

прибывшего к месту постоянного жительства

с. Смелое, Смелов. р-на, Сум. обл.

„1/II 1945 года и найдя, что 11/IX-1942 г.

насильно угнана в Германию г. Кроссен работала у хозяина. Принимая во внимания, что нет основания предполагать о ее прегесности к вражеской работе на сторону немецко-фашистских оккупантов, а по-этому:

Руководствуясь приказом НКВД—НКГБ СССР
№00706—00268 от 16·VI·1945 г.

ПОСТАНОВИЛИ:

1. Считать гр. Гладун Анна Назаровна

проверенным и фильтрационное на него дело сдать в архив 1-го спецотдела УНКВД для хранения и взятия его на оперативный учет.

2. Передать ФД на гр. _____

Нач. ГОСУГБ капитан /Строилов/

члены коммиссии:

Засл. Нач. РОСВД капитан /Овчар/

9

1. Фам. Гладун

2. Имя Анна

3. Отчество Назаровна

4. Год рожд. 1924 5. Место рожд. с. Степное Степовского р-на Сумской обл

6. Точное местожительство (адрес) до оккупации или до призыва в Красную армию с. Степное, Степовского р-на Сумской обл

7. Проф. (спец.) не имеет

8. Парт. б/п 9, Нац. укр 10. Гражд. сеер

11. За границей был с 11 сентября 1942 г. по 23 февраля 1945 г.

12. В каких странах проживал и что делал: Германия г. Кроссен работала в хозяйке

фамилия составившего карточку

Точный адрес фильтрационного пункта:

Село Степовское

Город по м. ВД

Область Сумской обл

Республика Усар

Фильтрацию прошел

с 11 ноября 1946 г.

по _____ 19___ г.

Арх № 7868

21/376

Нг-16/05

Дактилооттиск указательного пальца правой руки

а) Решения фильтрац. комисси Проверку считать законченной, к/мат. не установлено

б) выбыл _____ 19____ г. _____
направлен указать точный адрес

Выбыл на жительство: _____
село, город, район, область, республика или

_____
направлен в какой лагерь, тюрьму

в) Личное дело направлено „____" _____ 19____ г. при № _____

точное название органа МВД—МГБ

г) Разные отметки В Германию угнана насильно. Освобождена Сов. арм.

ЗАВІРЯЮЧИЙ НАПИС

У даній справі пронумеровано 9 (дев'ять) аркушів

"18" 09 2026 р.

Посада провід. архівіст

Підпис

APT 1-C-3803-1